

NOTAT

Dato: 9. februar 2010
Kontor: Familiesammenfø-
ringskontoret
Sagsbeh.: NHL

Om behandlingen af sager, hvor en familiesammenført ægtefælles opholdsgrundlag ikke længere er til stede grundet vold

1. Indledning

Siden 1996 har der i udlændingeloven været en regel om, at der i forbindelse med inddragelse af en udlændings opholdstilladelse skal tages hensyn til, om inddragelsen må antages at virke særligt belastende på grund af udsættelse for overgreb, misbrug eller anden overlast m.v. her i landet, der har medført, at en udlænding med opholdstilladelse på baggrund af ægteskab eller samliv ikke længere samlever på fælles bopæl med den i Danmark fastboende person.

Udlændinge med opholdstilladelse, der forlader deres ægtefælle pga. vold i samlivet, vil efter praksis typisk allerede efter ca. to års lovligt ophold have ret til fortsat ophold. Denne lempe- lige praksis er fastholdt, uanset at betingelserne for tidsubegrænset opholdstilladelse i den mellemliggende periode er blevet ændret, så udlændingen som udgangspunkt skal have haft opholdstilladelse i 7 år mod tidligere 3 år.

Reglen gælder alene for personer med opholdstilladelse som led i ægtefællesammenføring, og gælder således kun i sager om inddragelse (herunder nægtelse af forlængelse) af en allerede eksisterende opholdstilladelse.

2. Nærmere om regler og praksis

Udlændinge, der har tidsbegrænset opholdstilladelse i Danmark på baggrund af ægteskab, vil som udgangspunkt få inddraget deres opholdstilladelse, såfremt ægteskabet ophører, for eksempel som følge af samlivsophævelse grundet uoverensstemmelser, da grundlaget for tilladelsen – det faktiske samliv i ægteskab på fælles bopæl – ikke længere er til stede.

Ved alle afgørelser om inddragelse af opholdstilladelse foretager udlændingemyndighederne en konkret vurdering af, hvorvidt en inddragelse må antages at virke særligt belastende for den pågældende, navnlig på grund af udlændingens tilknytning til det danske samfund, alder, helbred, tilknytning til herboende personer m.v. (§ 26-vurderingen)

Ved denne vurdering skal der tages særligt hensyn til, om samlivsophøret skyldes, at udlændingen har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast m.v. her i landet, jf. den særlige bestemmelse i udlændingelovens § 19, stk. 8.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at voldsudøvelse altid vil foreligge, hvor der har været tale om fysiske overgreb i form af f.eks. vold eller voldtægt. Herudover vil trusler om vold og fremkaldelse af fare for fysiske overgreb efter straffelovens bestemmelser herom være omfattet af bestemmelsen. Efter omstændighederne vil også gentagen eller grov psykisk voldsudøvelse være omfattet.

Det fremgår desuden af forarbejderne til reglen, at det – for at undgå misbrug – vil være en forudsætning for anvendelse af bestemmelsen, at det fra udlændingens side godtgøres, at der har været tale om voldsudøvelse, og at denne voldsudøvelse har været den reelle årsag til, at udlændingen ikke længere samlever på fælles bopæl med sin ægtefælle. Som dokumentation for voldsudøvelsen kan udlændingen fremlægge politirapport, skadestuerapporter, udtalelser fra læger, krisecentre, kommunale myndigheder mv. Det afhænger altid af en konkret vurdering, om voldsudøvelsen må anses for godtgjort.

Afgørelsen, om hvorvidt der skal ske inddragelse af opholdstilladelsen træffes på baggrund af en konkret afvejning af sagens samlede konkrete omstændigheder.

Der er ikke tale om, at det forhold, at et ægteskab er ophørt som følge af vold, automatisk medfører, at udlændingen kan bevare sin opholdstilladelse i Danmark. Bestemmelsen i udlændingelovens § 19, stk. 8, er således en undtagelse til hovedreglen i udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, om, at en opholdstilladelse inddrages, hvis opholdsgrundlaget ophører.

En udlænding med tidsbegrænset opholdstilladelse, der grundet vold forlader sin ægtefælle, vil efter praksis alt efter pågældendes tilknytning til Danmark – typisk allerede efter ca. to års ophold – kunne meddeles ret til fortsat ophold. Der er således tale om en positiv formodningsregel. De to års ophold skal som udgangspunkt være ophold med et egentligt opholdsgrundlag i form af opholdstilladelse.

Der er altid tale om en konkret vurdering af hver enkelt sag, og det er derfor ikke udelukket, at der kan meddeles ret til fortsat opholdstilladelse, selvom udlændingen har opholdt sig i Danmark i mindre end to år.

Dog vil en udlænding, der har opholdt sig i Danmark i mindre end to år, ofte ikke have opnået en sådan væsentlig tilknytning til Danmark, at opholdstilladelse ikke bør inddrages, uanset at der er tale om en sag med voldsudøvelse. Der vil således, hvis udlændingen har opholdt sig i Danmark i mindre end to år på tidspunktet for samlivsophævelsen, skulle noget helt særligt til, førend den pågældende kan meddeles ret til fortsat ophold.

De gældende regler om inddragelse/bevarelse af opholdstilladelse tilgodeser således de særlige hensyn, der bør tages i forhold til udenlandske kvinder – og mænd – der er udsat for vold i deres ægteskab, samtidig med at hensynet til forsvarlig og rimelig administration af udlændingeloven – herunder modvirken af forsøg på misbrug – tilgodeses.